

Emlékeim az 1. tv-csatorna első hét évéből 5.

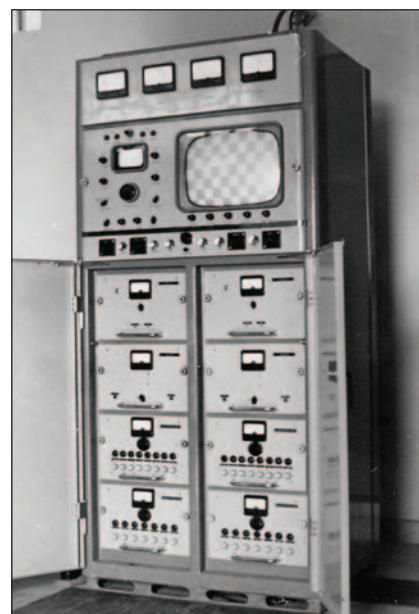
Dr. Hetényi László okl. villamosmérnök

Az adóállomás 1958-tól kezdve már mikrohullámú összeköttetésben volt a Szabadság téri volt Tözsdepalotába telepített Budapesti Stúdióval és a Magyar Posta csak az adóállomás üzeméért volt felelős, míg a stúdió feladatait a TV Stúdió szervezete vette át. Az első beadó mikró – amely a lenti stúdiót kötötte össze a hegyen lévő adóállomással – a BHG szakemberei építették. A mikrohullámú vevő a Hargita épületében volt elhelyezve, annak tetején volt az antennája (19. ábra). A BHG beadó mikró beltéri egységeit a 20. ábra szemlélteti. Később TM-110B típusjelű francia mikróval adták be a műsort közvetlenül az adó épületébe. A Hargita Szálló épületében lévő kis stúdió megmaradt vészhelyzet esetére és még sokáig volt szolgálat ezen a helyen. Az adó épületét a nemkívánatos behatolók ellen szögcsdrót kerítéssel vették körbe és csak a főbejáraton lehetett közlekedni biztonsági ellenőrzés után. (21. ábra). Az őrszolgálatosoknak éjjelre tűzparancsuk volt, hogy aki a felszólításra nem áll meg és nem a kapun keresztül, hanem a kerítésen át közelíti meg az épületet, azt a második felszólítás után géppisztoly-tűzzel kell fogadni. No, egyszer egy ilyenre is volt példa. Valami keresztülsörtetett az akkor még ideiglenes drótkerítésen és a felszólításra sem felelt, sem meg nem állt. Így az őr megkezdte a tüzelést a da-

vajgitárból és mivel továbbra sem történt semmi, az egész tár 72 golyóját belelőtte a vélt diverzánzába. Egész éjjel nem találtak sem halottat, sem élő. Ugyanis egy, a környékbeli hegyekből érkezett, feltehetően éhes vaddisznó (vagy talán csak a műsort akarta megnézni) törte át a kerítést, de néhány találatot is magával vevé, majd csak több kilométerrel odébb halt bele az ólommérgezésbe.

Mint afféle vidám és fiatal társaság, mindhárom csoport egymást váltva 24/48 órás szolgálatban voltunk. A főnökök *Zima Károly* állomásvezető, *Kalmár János* tv, *Presits Emil* URH és *Szöke Antal* mikrós főnök, valamint a két adminisztrátor hölgy napi 8-órás szolgálatban voltak. Reggel 8 órakor történt a munkakezdés, ami a kezelői csoportok számára az üzemképes és üzemben lévő adóberendezés átadásával foganatosított az üzemnaplóban történt kétoldalú bejegyzéssel, a postai zsargon szerint: „Kelt, mint fent, lásd a Vótumban foglaltakat” kezdődött. Ezen fél-mondatról lehetett megismerni a postán dolgozó kollegákat szerte az országban.

A 24 órás munka után a kezelői csoport otthon tölthette a következő 48 órát. Eleinte a műsoridő meglehetősen rövid volt és csak a délelőtti órákra, meg az esti, főleg film-műsorok idejére korlátozódott. Délelőttönként eleinte csak monoszkópot sugároztunk a felfejlődő tv készülék-
ipar, valamint a szerviztevékenység számára. Az esti órákban kezdetben főleg film-műsorok mentek, majd később, amikor a stúdió már hozzájutott az angol gyártmányú PYE kamerakocsihoz, színházi közvetítések is sorozatban előfordultak. Az esti adások rendszerint nem tartottak tovább mint 23 óra. Nekünk csoporttagoknak este 11 után kellett elvégeznünk a napi karbantar-

20. ábra. A BHG beadó mikró beltéri egységei. A dupla beépítés a „melegtartalék” képzése miatt volt szükséges

tást, vagy azon hibák kijavítását, amikre a műsoridő alatt nem volt lehetőség: kisebb elektroncsövek cseréje, csatlakozók megjavítása, relék érintkezőjének ellenőrzése és az általános portalanítás, amely tevékenység postai berkekben már fogalommal vált. Persze általában nem volt különösebb baj a karbantartási teendővel és ezért kb. éjfél után valamennyivel már minden csoporttag lefekhetett és alhatott a reggeli átadásig. Az első emeleti pihenő helyiség mellett melegvízes zuhanyfürdőt vehettünk, ha jónak láttuk. A hétfői napok szabad óráiban eleresztettük magunkat és az állomás udvarán – jó idő esetén – napoztunk (22. ábra), beszélgettünk, ping-pongoztunk, vagy néhányan kollektív vacsorát készítettek a műhely gáz-melegítőjén. Még a tereprendezési munkálatok idején Formula-1-es talicskaversenyeket is rendeztünk, amit mindig *Kiss József* tréningben lévő társunk nyert meg,

19. ábra. A BHG beadó-mikró vevőoldali antennája a Hargita-Szálló tetején

mert otthon házépítéssel töltötte a szabad 48 óráit.

Ha jól emlékszem, 1961-ben, az évente megrendezésre kerülő URH Field Day rádióamatőr verseny alkalmával voltam olyan szemfüles, és Kalmár János főnökmtől engedélyt kértem, hogy amatőr berendezésemet felvihessem a tv-toronyba és onnan próbáljak 144 MHz-es (2 méteres hullámsáv) verseny-összeköttetéseket csinálni. Az engedélyt megkaptam és az akkor még öngerjesztésű AM-modulált URH-adómmal Budapestről Pécsre si-

21. ábra. Az állomás bejárati kapuja a 7. emelet erkélyéről nézve

került összeköttetést teremtenem. Ez nagy szó volt akkor, mert az alacsonyan fekvő városi házakból ez egyáltalán nem volt lehetséges (ahogy én tudom). Elfogadható hangerővel vettük egymás adását az ellenállomással. Az LD-15 jelű, II. világháborús Wehrmacht elektroncső mintegy 10 W bemenőtéljesítménnyel dolgozott egyetlen dipól antenára a 8. emelet erkélyén. Vételre a Rohde und Schwarz löketmérőt használtuk, ami már a tv-adó tartozéka volt. A Budapest környéki amatőrállomásoktól mindenhol kiváló riportokat kaptunk és mindenkinek meg kellett magyarázni, hogy hogyan tudtunk szert tenni egy ilyen kiváló QTH-ra.

Az itt közölt emlékeim elsősorban a saját csoportomra vonatkoznak. Nyilván a másik két csoport (Villányi- és Gubányi-csoport) másként élték meg ezt az időszakot, amely számomra az 1950-es évek második felét és az 1960-as évek első felét (1964-ig) jelentette. Postai szolgálatom

22. ábra

ezen kb. 7 éve alatt számos kiváló kollegára és baráttra tettem szert, akikre szeretettel emlékezek, legyenek azok különböző korú munkatársak, vagy beosztottjaim, vagy feljebbvalóim. Itt köszönöm meg a Magyar Postának, hogy az állomáson megszerezhető ismeretanyag birtokában „átevezhettem” a tv-adástechnika fejlesztői területére. Azoktól a nagyra becsült kollegáktól elnézést kérek, akik kimaradtak ezen megemlékezésből. Hiányuk nem szándékos, de határt kellett szabnom a terjedelemnek.

LED NAGYKERESKEDÉS

Nagy fényerejű világító diódák, fényerő 1-35 kandela

fehér (x=0,31; y=0,31), kék (470 nm)
sárga (595 nm), narancs (620 nm)
vörös (630 nm), mélyvörös (650 nm)
kékeszöld (500 nm), zöld (525 nm)

lézer modul (3 mW, 25 mW)
lézer diódák (650 nm, 808 nm)
UV LED (395-405 nm)
LED-es jelzőlámpák, vasúti alkalmazás

Legkisebb rendelhető mennyiség 200 db

Tel./Fax: 06-26/340-194 E-mail: percept@hu.inter.net Web: www.percept.hu

1126 Bp., Böszörményi út 2.
Tel./Fax: 212-3931, 212-4130
Nyitva tartás:
H-Cs 8.30-18.00 P 8.30-16.30

HÍRADÁSTECHNIKAI ALKATRÉSZEK

eladása és postai szállítása utánvétellel.

A NEDIS teljes választéka raktárról, illetve rendelésre szállítás rövid határidővel.

www.mikrovillkft.hu

mikrovillkft.@invitel.hu

TV-videó szervizanyagok, félvezetők, gumik, szíjak,
RC elemek, barkácsanyagok, dobozok, nyák-lemezek

